

12—13 Medlemmer efter hver Folketælling, hvert tiende Aar. At enkelte politiske Forsamlinger eller Korporationer have udtalt sig med Harme om den store Ulighed i Kredsene i Djebliffet og i den Anledning heraabt sig paa § 32 i Grundloven, deraf følger jo naturligtvis ikke, at man uden videre kan regne disse blandt dem, der ønske en fortsat Forøgelse efter den Maalestof, som en bogstavelig Opfyldelse af § 32 vilde afstedkomme, og de mangfoldige, navnlig vel af de radikale Grupper, der stille sig saaledes, at de nu bestemt forlange en stor Forøgelse, men paa den anden Side indrømme, at de helst saa en Grundlovsforandring, kunne jo heller ikke tælles med i den Forbindelse. Grundene, hvorfor man er imod den store Forøgelse, kunne jo være forskellige, og en lægger Vægt paa et, en anden paa noget andet. Nogle ere ganske særlig bange for, at det vilde give Anledning til, at Landet fyldest med Storpolitikk og at den fortsatte Dividering af Kredsene bliver en Kilde til lokale Stridigheder, til særlig smaalige og partikularistiske Særinteresser, der ikke ville kunne undgaa at virke sammende paa Lovgivningsværket og forhindre de store Fællesafgørelser, og i det hele taget være forvirrende og svækkende for det politiske Liv. Andre lægge særlig Vægt paa, at det allerede nu efter deres Mening kan være vanskeligt nok mellem dem, der vel at mærke baade kunne og ville være Rigsdagsmænd, at finde Mænd, som ere i Besiddelse af tilstrækkelig Kundskab, Indsigt, Erfaring og aandelig Dannelse, kort sagt, af de personlige Egenstaber, som man gerne i nogen Maade skulde finde hos de Mænd, der skulle varetage et saa overordentligt ansvarsfuldt og vanskeligt Everb. Man kan ikke dertil gøre den Bemærkning, som er gjort, at naar man kunde finde saadanne Mænd i 1849, saa maa man ogsaa kunne finde dem nu, thi næst at bemærke, at Kravet til en Rigsdagsmand selvfølgelig maa stige med Befolkningens Opfyldning i det hele, saa er dertil at sige, at den Gang var man nødt til at tage, hvad man havde, hvis man vilde have Friheden, og det var for saa vidt let ogsaa at gøre det, idet der var en levende politisk Interesse i alle Samfundsklasser, og mange af Landets mest ansete og højest begavede Mænd den Gang meldte sig frivilligt, men der er vel ingen, der nu vil paaftaa, at man for Frihedens Skyld er nødt til at gaa til det dobbelte Antal eller derover. Hvis det var nødvendigt for vor Friheds Skyld, saa det sørgeligt ud i de Lande, hvor man maa nøjes med en Repræsentant for hver 40, 70, 75 ja 174,000 Indbyggere, som det er i Nordamerika. Det er der jo slet ikke Tale

om her, men vi have allerede nu forholdsvis den største Repræsentation i den civiliserede Verden, naar man undtager Grækenland, og selvfølgelig er der ikke Tale om, at vi for vor Friheds Skyld behøve at have den større. Med andre Ord, disse Mænd ere altsaa bange for, at vi skulle sænke Niveaueet ved at gaa til dette store Antal Rigsdagsmænd eller at vi skulle komme ind paa at saa en Masse Levebrødspolitikere, hvad der vel vilde være værre endnu. — Atter andre have særlig Dje for, at det vil være saa ganske overordentligt uheldigt for al Stabilitet i vore politiske Forhold, for alt organiseret Samarbejde mellem Vælgere, for al ved Erfaringen grundfæstet Tillid mellem Rigsdagsmænd og Vælgere, naar der hvert 10de Aar skal ske store Omfalsattringer i mange Kredse, og man, naar Forholdene næppe have konsolideret sig og man næppe har vænnet sig til de bestaaende Forhold, saa igen skal rive op i det og hvert 10de Aar begynde en bitter Kamp om, hvorledes man skal fordele de Kredse, man nu skal have Plads til. Endelig kunde der ogsaa være dem, der ikke i nogen særlig Grad frygte for disse Følger, men som paa den anden Side indrømme, at Foranstaltningen med mange ny Kredse er ganske overlødig, til ingen Verdens Nytte. Naar de indrømme det, maa de ogsaa indrømme, at Foranstaltningen er forkastelig; thi det er dog i alt Fald vist, at de Ulemper vil den føre med sig, at Samlingerne ville trække i Langdrag og blive dyrere. Det er desuden, forekommer det mig, ikke fri for at have et Stær af noget komiss over sig, at vi dekretere, at vi nu skulle have 35 ny Rigsdagsmænd, om 6 Aar 12 o. s. v. samtidig med, at vi synes for bestandigt at have sat os fast i denne elendige Kasserne, hvor der faktisk ikke er Plads til 35 ny Mænd, end sige Plads til 12 om 6 Aar endvidere til 12 à 13 om 10 Aar o. s. v.

Grundene kunne altsaa være forskellige, og man kan lægge forskellig Vægt paa de forskellige Grunde, men det er vist, at de allerfleste her i Landet i Virkeligheden ere imod den store Forøgelse, ønske at undgaa den og foretrække langt hellere, at Grundloven blev forandret paa dette Punkt. Men paa den anden Side er det lige saa ubestrideligt, at der er ingen, der i Djebliffet tør paatage sig det Ansvar at tilraade, at vi begynde paa en Grundlovsforandring nu. Man har fra ingen Side turdet det og tør det næppe heller i Djebliffet, allermindst hvad angaar en Grundlovsparagraf, som vi nok alle sammen ønske forandret, eller saa godt som alle sammen ønske forandret, men